

Øyedråper til ROP-undersøkelse

Tillegg til Nasjonale retningslinjer for screening, behandling og oppfølging av prematuritetsretinopati (ROP) (1).

I retningslinjene er det beskrevet drypping med cyclopentolat og fenylefrin, begge med konsentrasjon 5 mg/ml (0,5 %), og ved behov: tropikamid 5 mg/ml (0,5 %).

Alternative øyedråper:

1) Apotekproduserte kombinasjonsøyedråper «Cyclopentolat-fenylefrin SA øyedråper 5 + 5 mg/ml», i 10 ml øyedråpeflaske (varenummer 206445)

Disse bestilles fra Sjukehusapoteket i Bergen, via lokalt sykehusapotek

De erstatter «Cyclopentolat-fen øyedr. 0,5%+0,5%, 10 ml» (varenummer 257595) som var apotekprodusert i Sverige

2) Cyclopentolat øyedråper

- Cyclopentolat 5 mg/ml (0,5 %) minims, brukes ufortynnet
- Cyclopentolat 10 mg/ml (1 %) minims, må fortynnes

3) Fenylefrin øyedråper

- Phenylephrine 25 mg/ml (2,5 %) minims, må fortynnes
- Metaoxedrin 100 mg/ml (10 %) minims, må fortynnes

4) Tropikamid øyedråper: Tropikamid 5 mg/ml (0,5 %) minims, brukes ufortynnet

Fortynningsforslag, se neste side for vurdering av fortynning på post:

Fortynning av cyclopentolat (fra minims)		ØYEDRÅPER
Fortynning til:	Cyclopentolat 10 mg/ml (1 %)	NaCl 9 mg/ml
5 mg/ml (0,5 %)	1 del	1 del
Fortynning til:	Cyclopentolat 5 mg/ml (0,5 %)	
5 mg/ml (0,5 %)	Brukes ufortynnet	

Fortynning av fenylefrin (fra minims)		ØYEDRÅPER
Fortynning til:	Phenylephrine 25 mg/ml (2,5 %)	NaCl 9 mg/ml
5 mg/ml (0,5 %)	1 del	4 deler
Fortynning til:	Metaoxedrin 100 mg/ml (10 %)	NaCl 9 mg/ml
5 mg/ml (0,5 %)	1 del	19 deler

Praktisk gjennomføring for fortynning av **fenylefrin**, modifisert oppskrift fra St. Olavs (2):

- Fortynningen gjøres i sprøyte, 2,5 ml, med ren/aseptisk teknikk
- Trekk opp 1,2 ml NaCl i sprøyten, tilsett 0,3 ml fenylefrin 25 mg/ml
- Bland
- Trekk opp 0,4 ml av blandingen i en 1 ml sprøyte, dette er nok til drypping x 2 til en pasient
- Sprøytene merkes

Holdbarhet:

Fortynningen bør ikke oppbevares, jfr. NLS (4) er øyedråper i endosebeholdere til engangsbruk. Apotekproduserte øyedråper er konserverte og kan brukes i 28 dager etter åpning, men kun til den enkelte pasient.

Apotekproduserte øyedråper versus fortynning av øyedråper på post:

Fortynning av øyedråper er ikke vanlig tilberedning på post. All tilberedning bør risikovurderes jfr. legemiddelhåndteringsforskriften og denne tilberedningen, med tilhørende vurdering, bør nedfelles i avdelingens/postens kvalitetssystem (3). For apotekproduserte øyedråper blir andre viktige forhold også vurdert, som pH og tonisitet av øyedråpene. Det er ikke vurdert for de ulike fortynningene over.

For Nettverket, februar 2022, versjon 1.0:
Margrete Einen og Stine B. Skutlaberg

Referanser:

- 1: Austeng, D., Haugen, O.H., Landsend, E. Engelsvold, D., Christoffersen, T. og Klingenberg, C. 2022. 9.12 Nasjonale retningslinjer for screening, behandling og oppfølging av prematuritetsretinopati (ROP) (tilsendt 6.2.2022).
- 2: St. Olavs hospital, Barne- og ungdomsklinikken, nyfødtavdelingen. Øyedråper til drypping ved ROP-undersøkelse, (tilsendt 17.1.2022)
- 3: Helsedirektoratet, Legemiddelhåndteringsforskriften, med rundskriv (revidert 08.2017). Tilgjengelig fra [https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/legemiddelhandteringsforskriften-med-kommentarer/Legemiddel%C3%A5ndteringsforskriften%20med%20kommentarer%20\(rev\)%20%E2%80%93%20Rundskriv.pdf/](https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/legemiddelhandteringsforskriften-med-kommentarer/Legemiddel%C3%A5ndteringsforskriften%20med%20kommentarer%20(rev)%20%E2%80%93%20Rundskriv.pdf/) (sist lest 8.2.22)
- 4: Statens Legemiddelverk, 2022. Veiledende maksimale brukstider for legemidler etter anbrudd. Norske legemiddelstandarder, 2022.0. Tilgjengelig fra: <https://legemiddelverket.no/godkjenning/nls/oppbevaring-og-merking/veiledende-maksimale-brukstider-for-legemidler-etter-anbrudd> (sist lest 8.2.22)